

M. Fehérvári Judit

A manipulációk kora, az anómia és a mágusok

Az *anómia* szó valami olyasmit jelent, hogy egy adott társadalomban vagy akár egy mikroközösségben meggyengülnek a közös értékek és normák. Ilyenkor egyes egyének hajlamosak arra, hogy helytelen eszközökkel ériék el azt a számukra megfelelő életminőséget, amelyről úgy vélik, hogy meglepte elengedhetetlen ahhoz, hogy jól érezzék magukat a bőrükben. Ha az anómiát az egyszerűség kedvéért értékvesztettségként definiálom, akkor bizonyos deviáns viselkedésformák előzményeként is felfogható. David Émile Durkheim, a XIX. század végén élő francia szociológus szerint a kollektív tudatnak és a társadalmi értékrendszernek konszenzusban kell lenniük egymással, mert különben növekszik az öngyilkossági hajlam, aminek az oka egyértelműen a társadalom integrációs erejében fennálló zavarokra vezethető vissza. Ez azonban elkerülhető, ha a társas kapcsolatok minden fókán működik egyfajta mechanikus szolidaritás és társadalmi munkamegosztás (*division sociale du travail*).

Nagyjából ugyanezen értékek mentén halad a 20. század ismert amerikai szociológusa, Robert King Merton is. Hogy mindez miért jutott eszembe? Mert a lázadások korát éljük ma is. Kevésbé ötlük az elménkbe, hogy az életet szeretetben is le lehet élni, amihez semmi más nem kell, csak mi magunk: belső hozzáállásainkkal, szavainkkal, tetteinkkel s azok következményeinek teljes felvállalásával. Lehet úgy zárt bilincsek között élni, hogy teljesen szabadnak látszódjon az ember. Ez is egy szerep. A segédé. Így működnek a háromrészes dobozokba zárt, látszólag egyetlen embert részekre fűrészelős varázstrükkök, amelyek csakis a látvány kedvéért jöttek létre, s mindenkor a mágusé a dicsőség. Az illúzió pedig megszedíti azt a közönséget, amelyik tapsol, s rosszabb esetben katarziszérvése is van, s csakis az illúziót létrehozók tudják azt, hogy mennyi veszélye van egy-egy éles helyzetben történő kísérletnek. Noha mindennek megvan a pontos ideje és helye, minden valódi, de mégsem. Milyen a mi életünk? Valódi? Hamis? Varázslat? Ha az, sok vagy kevés a befektetett munka és energia?

Ketrecekbe zár? Tükrök és hálók és füst lengi be? Vagy éppen olyan, amilyen a valóság? A kereszténység azt hirdeti, hogy az a legnagyobb bűn, ha elutasítjuk mások szeretetét. Ahhoz azonban, hogy ezt el tudjunk fogadni, nem árt megfogadni az evangéliumok tanításait, hiszen mindenféle áltatás nélkül előttünk van az élő Ige, amely a költészetben éppen úgy azt hirdeti, mint a Szentírásban is:

„S kell, hogy az Úr áldja, védje,
aki azt énekli: Béke!”

(Babits Mihály: *Zsoltár gyermekhangra*)

S hogy miért írtam itt össze ennyi mindenfélét? Mert hiszem azt, hogy nincs olyan rossz, amelyben ne lenne ott a jó is, ami nem hamis, nem álságos, hanem egyfajta konszenzus, elkötelezettség, amelyre a szeretet nevében mindnyájan képesek vagyunk.

H. Barbócz Ildikó

Galyatetői anziksz

„Régen éreztem ilyen hangulatosan magamat” –jelentette ki az első este a férjem, miután mártóztunk egyet, én úsztam és szaunáztam is. Itt újra találkoztam a homokórával, öt percet töltöttem a forró fenyőillatban, egy fakunyhóban, mely kültéri szaunának hirdeti magát. A finnek is meg lehetnének vele elégedve. A fűről egy előtérbe léphetünk, ahol kényelmes pihenőszékek csalogatnak a szaunázás és a hideg zuhany után, aztán nyithatjuk ki az üvegajtót, mely az öt fekvő- és ülőhelyes kabinba vezet.

A galyatetői hotel 1937-től 1939-ig épült. Máig megőrizte patináját, nemcsak külsejében, messziről is felismerhető mátrai termésköveivel, hanem a belső térben is: a lépcsőfeljáró kovácsoltvas virágaiban, az ajtók rézkilincseiben, a barnára hagyott faburkolatokban, a színes díszekben, a hajóablakokban, a retrónak mondott berendezésben, kis asztalokban az előtérben, a hallban, a fotelokban, melyek puhán ölelnek körül. A korábban élt tervezők még jobban figyelembe vették az átélhető kényelmet, az emberi léptékeket. A guruló zsúrkocsik is a múltat idézik kifényezett fogantyúikkal. Hány és hány örömmünnep, boldog családi vacsorák tanúi ők a szálloda SZOT-üdülő korából is!

Dicséretes a szállodavezetés hagyománytisztelete, melyet a modernnel kombinálnak. A hajdanvolt világot idézik a hallban kiállított barna fényképek és az egy tablóba összegyűjtött képeslapok is, melyeket megsárgultnak is mondhatnánk, olyan régiiek. Mindenesetre jólesik sétálgatás közben felfedezni a szálloda korabeli arculatát, az integető kezek után nézni, ahogy beáll a busz a főbejárat elé. Az ember önkéntelenül is összehasonlítja, s örömmel nyugtázza, ha megtalálta régi helyükön azokat az oszlopokat, azokat a fotelokat, a panorámateraszon azt a helyet, ahonnan Tolnay Klári színművésznő nevet felhőtlenül nyugágyban ülve egy filmforgatás alkalmából (Havasi napsütés, 1941) színésztársa, rendezője felé a behavazott tájban. A filmkockák szinte megelevenednek. Képeslapíráásra, olvasgatásra, internetezésre való kuckók csábítanak rögtön a hotelbe lépve.

A reklámjuk szerint „Magyarország legmagasabban fekvő 4 csillagos szállodája, a XX. század tradícióit megőrző, de vadonatúj köntösbe bújtatott wellness és konferencia hotel, mind a négy évszak élményszállodája. ahol minden új, csak a tiszta levegő a régi”. Ezt a félkör alakú panorámateraszon élvezhetjük a legintenzívebben, körbesétálva rajta vagy egy üdítő mellett üldögélve, széles nyiladéokban a keletre magasodó Kékesben gyönyörködve, a szabálytalan zöld dombvidékben, sokat látott matuzsálemi fenyőkkel az előtérben. Este széles, végtelen színpadon itt játszódik a néma villámjáték, égre meredő fekete fakoronák a díszlet. A szálló-

da éppen most ünnepli működésének 75. évfordulóját, svédasztalos vacsora gazdag választékkal, a legutóbbi Megasztár győztesének, Radics Giginék a vérpezsdítő koncertje a bár előtt, utána tűzijátékos születésnap meglepetés. Együtt ünnepelünk a pincérekkel, a konyhásokkal, a kicsik a padlón csúsznak-másznak, egy kislány bömből vigasztalanul, apukák-anyukák rázzák csemetéjüket a karjukon a zene ritmusára, fényképezőgépek villannak. Körbeálljuk az asztalt, mi is énekelünk, majd felsorakozunk a tortaszeletért. Mintha erre az estére egy nagy család lettünk volna.

Másnap reggel szakaszosan esik az eső, mintha meg-meg gondolná magát, a nap is elő-előbújik, igazi szeszélyes hangulat. Bal kézről egészen hosszú és ritkán észlelt széles szivárvány feszül az égre, egyik vége a kékes csúcstól közelíti. Meztláb állok a teraszon, átadom magam az éledő fényeknek, az erőteljes illatnak, melyet fenyőből és esőáztatta földből gyúrt össze a reggeli szél. Akár egy hajón is himbálózhatnék, olyan végtelenség tárul elém, csak a kék szín helyett a zöld megannyi árnyalata tükröződik vissza az ablaküvegen.

Júniust írtunk 2013-ban.

